

SZLOBODNA REICS SZLOVENSKE NOVINE

VOL. XIII LETNITECSÁJ

BETHLEHEM, PA.—PITTSBURGH, PA. FEBRUAR 1, 1929.

No. 1

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 25, 1919, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA., UNDER THE ACT MARCH 3, 1879

Postúvani Bratovje í Szesztre!

Z-globokov poniznosťov vám tríplemo na dveraj z násimi Szlovenskimi Novinami ino na vaso dobropočinom slovensko národnosz szt zezávajouci vász prevecs lepo prozsim, pústszte nasz notri vu vas ztai i dajte nam prebíválisece pri vasoj famili.

Známo, ka v i korige family vase, dobro poznate obráz novin nasi i csi szte je vu premiinou csem vrejmeni tidi meli i esti, te sze z isztfinszkim viipanyem námo troustat, ka nasz zdaj tidi neodstavite i neodvysrete, nego z bratonskym szrom nam prebíválisece dáté prizsbi. Vejnam mi doszta vece scséno dati i tidi mámo viupanye obecss-ka vam vecs ponúdimo, kac vi dnesz dén escse od nász miszite. Vszakot korigi family vase—tak sztarejsemi, kac mäjssemi-vszaki keden dámne taksé este-nye, steno nej szamu ka ta z-iusnosztov esteli, nego hasznovito i potrejno vesený najdete vu onom.

Csi szo pa te novine vu preminoucsem vrejmeni znábitdi nej bili vrejde vasega podpéranya (známo i vadiľume), ka szo ednomi poredomi tali szlovenskogo lüdsztva naszprotino mislejne razsúrjavale) tdi zaistno z-mirovinnim szrom lehko sztoupte vu nas tabor, ár je nase mislejne rávno tou, ka je vase, mi szmo tidi vidli i znali, ka szo te novine vu preidocsem vu nikaksem tali nej szlúzisze na o naprejdenej ei dobrotno szlovenskomi lüdsztvi. Ali, ka je bilou, je minoulo i nágľad vecs nazýve neprid.

Nas cil je povesený, dusevno i telovo naprejidejleni szlovenskoga lüdsztva. Na vktúpdrávane, na ednoraznejmeyne scséno pripelati szlovenszto, ár szamo csi mo vi ednomi tabori, tak nasa vemejo pamet, ka i mi tidi jesztemo, ka szmo mi etoj zmoznoj Ameriki tidi ednu hasznoti. Ta i nej visenya koriga, stera csi pomeniká, ali csi jo káksi vdáreco doszegne, miluvany i vracseny tidi potrebúje, brez stera korige cejlo eto amerikanskzo zmoznoj tejo na pamet vzem, ka je nika nej vu redi, ka nikso falig popraviti trbej.

Boug nasz pomájaj, ka ete nas lejpi cil na szlovenskoga lüdsztva dobrotnosz i naprejidejnye doszegnoti naj mogouci bodemo.

PLÁCSAJTE NAPREJ NA SZLOVENSKE NOVÍNE!

Vszakot szlovenskohi hizsi je potrejno, naj Szlovenske Novine má, át té novine nej szamo, ka racsnám dajo od vszega znan-enigeta dela, stero sze med szlovenami zgridi, nego tak za starezse, kac ka mlájse taksé csteny tidi prineszje, stero mo i lúsnosztov esteli i z steroga sze i kaj po trejbognu navecsimo.

ODIJCSENO LARDE
SPILANYE.
(Basketball)

Evang. szlovenske cérkvi mladenci szo z szrejdo vecs edno odijceno gvinanye napravili v Junior High souli z svzjim Basketball labdo spilanyem gda szo sze nedzum prevecs dobroga emen klubom merili vkiupe vu znanostsi i prijicnoszti. Eto-ga cluba imé je: Allentown J. C. C.

Vszakot spilarie, kac szo po imeni: Baley István, Luthár Sándor, Ciffer Ferenc, Polgár László, Vebán János, Hassai Lajos, Pinter Lajos, Baley József, Károly László i Bankó Kálmán cte naj-slezdenyi je vu etoi spili nej vio navozu, soz tak navduseno i prijicno spilarie, ka sze je nav-zouci bodouce poreden serieg szlovenskogo lüdsztva vu düssi i vu tejli raduva etoj spili. Za-merkanya vydri, ka szo eti Allentown varaski spilarie nej-dáno vu szvojenu vásari nase spilarie vu ednoj pikny dolidom (31-30). Zdaj sze po nase mladenci napravili 46, ovi pa szamo 9. Zcsiszta sze spájne vido, kac je tisza zgbila mogla naprej prideti. "Nika je nei moglo idti po prideti."

Do etimao szo nasi mladenci esz-e edne spile nej zgibili, zö-vezsi ono Allentownsko.

Li dale mládi decessi po zacs-nyenoj etoi pouti, szprávalje diko i imé szlovenskomi lüdsztvi, mi mo zvani! Naprej! Li naprej!

LEJPO ZDÁVANYE

je bilou veseraj vu evang. szlovenskogo cérkvi Dobro po-znana nasa rodjenica Siftár Imma, z-sztárga kraja z Pusza-vec, je sztoupila vu svetli zákonom z Bosák Pál-om. Mladoszenec je o Oroszláni, Komárom megye rodeni.

Tak sznejha, kac mladozenez sza med szlovenami i von-grami dobro poznána. Pri zdávaniu sza szvedoka bilá: Hava-bukusz István i Szabó József. Poredna vnozina poszluhsávayev sze je szprávila vklupe vu cérkvi, naj mládomi pári szkáze szvoj dobro zselejnye.

Mi tidi szlejmo, naj té mládi pár vu szvojem zákonskom zskití gori nájde tisztó veszelé na stero sze je dnesz napouto. Dobro zdrávje i dugi, miroven zsitek!

KOMPANISTNA ZSENÍTEV.

Bár je pred nami escse nej poznána, ali záto jeszte zse kom-pinanista zsenítev tidi. A. Judge Lindsey je nyeni krzntsi ocsa (zbroditel) ino nyéne regule szo-eto: Kompanianista zsenítev je zá-konszka zsenítev, z po zákoni presztávleniem decé rojstvom i z pravico razpitanyem po vklupnoj voulou ozsenyenoga para, ali brezzi alimonie. Tora sze zdrúgimi reccem tak ár razmiti, ka je zsenítev rávno tak zákonszka, kak prinasz, razpitata sze tudi lehko, csi szí tak zvolita, ali deca sze zsenítev neszmijo poroditi i zsenia po razpitanyem od moszai nikkse pomouesi nema csakati.

PLEMENITI MISKA

Vszakot szlovenye szo zse eszli od te prelejje szlovenszke spile, ste-ro szo, Kardos Sándor, reditel Amerikanskzi Szlovenscov Glásza z velkím trudem i z hvále vrejd-veded voprise v závite, z szlovenskogo szpanyel meszta (ar medvez cejlo zimut preiszpi) olouli pogledne vu naturi. Csí je vederno i mitácsno vrejmen, te sze nednouk nazaj vrné i duzse szpi, ár de zima eszse duga. Csí je pa na té den mrzlo, oblačno, zanejzno vrcjmen i drevje je zarenom navleseno, te je veszeli ut nadaljno szpanyel nemisz-zi, ár zima zse nede mejl dugozza.

Vidli mo znowua nase moske spilarie, kac Novák Yózsefa, Fujsz Tónia i tak nadale, kí vszakot spilovodnosztoj spilla, kac me nyim jako doszta mogli ploszkat.

Szloveny! vszakot pridimo na ton spilo, pokázmso vó, ka jeszte vu nami nagib na naprejidejnye, na vklupdráznye i ednoraznejnye.

Na pavidnejne febr. 3-aga ve-csér vu Szlov. Halli!

JELI JESZTEJO TÁKSI OTOKI, GDE NI EDEN BEJLI CSLOVEK NEZSIVÉ?

Vu velkom, kac je nosi zo-vémo: Thom mourji vecs kal 400 otokov (sziget) jeszte, eszracsnávysi Hawaiiinszko i Philipinszke espuro otokov tidi. Med tejmi 400 otokami je szkoro polojno taksi, na sterom ni den bejli cslovek nezivé. Dotsza taksi otokov tidi jeszte, na steri nati nega lüdi ár szo sze tej otoki z-koral-ov osznowivil. (Korali szo edna fajta vu mourji zi-voues izstvári. Vu doezta fele formo szo té koral szvaré, ná-vecs mednyimi je szkoro vu tou formo, kac edno veliko dreivo. Gdá té szvaré vopreminej-ár otoki neidi zszámti tisztó veké—te sze nyihovoga tejla vápmiski osztanki vu edno meszto szprávijo vklupe i dosztakrát kai otoki, vó zmourja sztojijo).

VU SZTÁROM KRÁJI JE JÁKO VELIKI SZNEJG. OD SZLABOGA POLÁGANYA NYIM MÁRA PREVECS KÁ- PLE.

CSTIMO SLOVENSZKE
NOVINE!

JÁZBECOV DÉN

(Ground hog day)

Nasi ocszvye, eszse vu nasej mladostzi szo nam tan prioprevali, ka na Pavlovo, jan 25-ge vodved voprise v závite, z szlovenskogo szpanyel meszta (ar medvez cejlo zimut preiszpi) olouli pogledne vu naturi. Csí je vederno i mitácsno vrejmen, te sze nednouk nazaj vrné i duzse szpi, ár de zima eszse duga. Csí je pa na té den mrzlo, oblačno, zanejzno vrcjmen i drevje je zarenom navleseno, te je veszeli ut nadaljno szpanyel nemisz-zi, ár zima zse nede mejl dugozza.

Eti vu Ameriki tou eszest jázbec szpunyáva z len rázloskom, i nej na Pavlovo, nego na vevencs, febr. 2-aga pride vó z dnyne szvoje i csisz iszvoj tejyo na té den zagħedne, tidi na. Ide vu szvojo szpálinca iu vu edno dugo szpanyel zacsue ár de zima eszse duga.

Csi je stoj szelen znati, kac de zima eszse duga, ár pa zse hitro mnin, naj dobro pázi na jázbecovu prorokuvány, keli de szjomekka da magousci vidi tejyo szvojo, ali nej. Szkoro bi bougsz bilou, da bi szunce tou tidi znalo ino bi se na té den nati nej szkázo.

YELI SZO KÍNAISZKE DEKLE SZRECSNE?

Vu Kini visesmya oblászt vszakoj dekli moszi správi. Tou blájáisezne vrejmen, stero bi znábitdi vnogo amerikanskzi dejkeo znábitdi tidi za dobro szponzato, gda vicsusa oblászt správi deklam moszsa, je eszse nej prislo vu Ameriku, ali znábitdi tidi pride. Jrzsével i országi eden ovoga radi-drágašio (eden tak dela, kak drúgo).

Vu ednoj drzséi Kini je rav-nitel tou zapovedao dvo vó, ka do ednoj naprej dolocesenga vrejmena je vszakota dekla duszna moszsa vészti. Vszak ledesni moszki szo na ednej lisztí vklup-szípzani, z-steri szí vszaka dak-la lehko ednogu oledeperi.

Steri dekla do dolocesenga vrejmena je toj zapovedao zadostosz nevissni, tisztó drzséi ravnitelje zravnoz mozsá, z sterim pa de pritijesnya zadovolna bitti.

Boug drági, jeil sze nájde vu Ameriki taksá dekla, stera na eto gledouca tak miszli, ka bi bougsz bilou vu Kini prebivati??

GLASZTE VU
SZLOVENSZKI NOVINAJ
Csi mató kaj k-odaj, csi kaj sesséte kipiti, csi van delavaca tréj, ali csi delo iscseste: té cijele jáko lehko doszegnete, csi vu Szlovenszke Novine edno razglá-suványe dáté.

Szlovenszke Novine

Kak je odzgoraj povidno, eto nase novine tou imé tidi noszijo na cseli szvojenu zapiszano i nemremo zamiditi, zdaj na ednok notigrázszt szlovenszkomu lüdsztvi i vsejzni priatelom národa szlovenszko, ka nasi novin právo imé de eto szpádza:

SZLOVENSZKE NOVINE

Jedine z etim nasiom právom iménom szmo eszse dnesz nej megli—pa znábitdi eszse eden, ali dvá mejszeca nemo vogli védni novin nasi, ár postfinszko galejsegia razsúrjavanya na elo imé eszse nemamo pri rokaj; brez togi bi pt nasz no — i toj poszilanye jaco obesčitno tejszijo.

Za toga volo pa (izagledanije i odpiscesejne proszimo od szlovenszko lüdsztvi, eszse nase novine zdaj edno kriko vrejmen dvouje imé noszijo).

Na premeneny iména nasz je kienedniok, kac je Szlobodna szlovenszki bratov i szeszter vu persouni, vu postenye i eszes vesczkat vu telovnoj vrejnoszti i naprejidejnyi tidi napádano bilou. Etaksa dela pa mi o-szoudi i ovdryszeno. Nikoga privátino i persounko delo nádár nemre razkápal. Nikoga nemo ospotávali i nej ogrizávali. Niksi privátini cíjov nem-o szlúziszi na vikupni zselejny rovás. Vszig dár mo szamo szlovenszko lüdsztvi vklupne potrejbe seszne i zselejnye podpérali ino sze za-néy bojúval. Nes cil jo, rájisti, kak vkrav vzéti; i-ka szeszamoni i nevidi, tou drúgomu nesci!

Proszimo vász, vszakot szlovenszki nasi bratovje i szesztere, podpéralte nasz vu etom goridz-ányi nasej, nai nas cil doszégi i za sztálnoha djáti mogocsi bodemo.

OD STERIMAO JESZTEJO VU AMERIKI FABRIKE?

Ta najprva fabrika vu Zdrženzi Drzséjai je vu Rhode Island drzséi bilou gori poszaváli. Eden Samuel Slater iména csolvek je zacsno vu 1789-tom ijeti tam edno pamokovo fabrikó, záto nyegia tak zovjó ka: Ocsa amerikanskzi fabrik. Tá prva fabrika je eszse jako zacséma bilja, szamo pár lüdi je delalo vu nyey zmaszni.

To isztnaszko fabricso delo vu amerikai sze je szamo vu 1856-tom leti zacsno, tou je: 79 lejt pred etim, gda sze zse vecs 16-lejt i jedno z fabricsnim delor, szlúziszo kráh, kac je i dnesz dámne tidi, szamo ka vu doszta vekyo meri.

**CSTIMO SLOVENSZKE
NOVINE!**

POSTENI I. POSTUVANYA VREJDEN SZODNI PRISZEZNÍK

(eskút)

Vu Honesdale Pa. sze je zgou-dio, ka je birovija ednoga vu-nazig áfca pred szodui sztole po-szstávila, maj ga za nyegova húdoledzsztva volo oszudu.

Gda szo szodni priszezník (dynajász) taksá lüdi, kí bi mogli vopovedati, jeli je on kriv vu tom deli, ali nej vkiuprissli pred birovom, je eden szenszko-ga szpoula priszezník gorisztano ino naprej da birovui, ka szo nyey \$100 obessali, eszse de tak voutala, ka je imenovanu vu-nazig áfca pred szodui, eszse \$500 dob.

Birovija je dvá csevoka doli díli prijeti, steriva szta krivá bílá vu tom deli, ka szta toga szenszko-ga szpoula priszezník podmitíni stela.

Kak vu tom deli vidiemo nájde-jo sze eszse záto dobre dúsne-vezsíti lüdi tidi.

Nak Je Na

Mejszeci Toplo?

Zvezde brodej szo vónajslis-navékse szamo tak stimajo, ár eszse sztán onisez nevez-ka, ár okouli mejszeca zráka nega, tan szuncsevni tráki jáko hitro szerejgeo gori lijej mejszeca. Va dnévi, gda szumce szíja (na mejszeci vászidár szíj) szunce, ár da zráka nega, tak le oblikov tidi nemre bidti i vörter nemre piňa-ti) na mejszeci toplouca hitro-ma gori pride na 200 gradov. Tou je 20 gradov véksa hica, kak vrejje voda. Ali gda noues pride na mejszeci, te toplouca hitro-dolszpdne 100 gradov nizze o.

Tou je tak neszmerec veliki mraz, ka ga z-példó nikak nemremo preszvejtí. Na sto gle-dousz miszlijo, ka vu mejszeci nikaksegsa zisztka nega.

NOUVI PARK VU BUTZTOUNI

Kak sze z pogajanya i z preredi-tví kázse, vu Butztoni vu bližsánoj prisesznozsi eden nouvi park boldo napravleni bliži Mr. C. R. Coleman-ove farmé. Meszto je jáko lejpo i prijétno. za té posz. Tekoussza voda ide prejek po toj zemi sterijo po dreszni bodli i szlúziszo na lúnosz-trazveszeljavyne iszakjoucesem narodi.

Tou meszto je Miller estate-jovo i premiuvesi keden je eden lejpi racsun za té posz. goroproseni lüdi odlo tou meszto preglejuyat. Vszak sze je povi-de lejpi lezáj toga meszta ino porácsaszo, naj sze za té cil kak nájprvle vőzd.

**CSTIMO SLOVENSZKE
NOVINE!**

SZLOBODNA REICS

(FREE WORD)

SZLOVENSKE NOVINE
WINDISH NEWS
720 EAST 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 4912

SZHÁJA SZKSI PÉTEK — PUBLISHED EVERY FRIDAY
Editors: Kalmán Banko & Stephen Banko, Rediteli
Business Manager, Louis J. Bugel

NAPREJPLACSATI CEJNA	SUBSCRIPTION RATES
Na edno leto	\$1.50
Vu Euro	\$3.00
For one year	\$1.50
To Europe	\$3.00

Obecanya Zemla

Z babilinskej histórii známo, že Boug Abraháni za obľúbaným národom postenou i bogabojecnej závilejnou edno lepo, zmédom i v mliejkom obliejanom zemľou obecav, na stero gda gaje vopriehľad, nyemi je pravo od nyč: Zgledni sze okuli, tou zemľou, stero vidis, tebi dám i tvorom odvejti na vsze vóke. Tá zemla sze je tak zvála: Kanána.

Za etakšo, zmédom i zmiejkom obliejano, za etakso obecavou zemľou držsio, nasi vu súťaeron krají zivoncov prijátele i zlájta dnes dám Amerikó. Szko ne-minim dám, ka bi edne, ali drúge novine nam od toga nej prineszle glás, ka szo ednake eti, drúgočas tam, pô edno, po szkrivni potáj lúdzstvo eszprávajajc bando odkrili dolí, stera banda je od vyskoko eszi szprávlenoga esloveka večsouci i dosztrákrat jezero dollárav vzela gori za tísťo krátko pout, ka ga je eti, zniszterne szouszdroz držsce prejk határa pripela.

Lúdjé, ki sze na etakso ne-gvino i jako preveč nevarno pout genojo, náivekratej cejlo szvojo od ocsákov herbanu vrednoszu vu pejne denejo, naj szamo smogouci vu Ameriko pridi. Náškino sze z vesaszu poszreco, ka rejszau zdravou kouzou pridje prejk na eto zemľou, ali ka je táksemi eslovek amerika vredna, ki sze eti szkoro vsgigdár ogibati i szkrivati more i prevedo sze kak pregányana dijvácsana esuti, ár nevej vu steroj vóri zná vdáriti nadnyega visisa oblaszit inoga nezmieleno vóprezené od etec, nazaj na nyegovo rojsztno zemľou. Od kak doszta etakso vópregnáni nam dajo novine glás, ka nazaj vu svoj rojsztni kraj priidouesi z prázne rouke neurejo duzze zisveti i z lasztinov rokovou szi szkoncaj sziček, naj sze etoga szvejta navoule rejsijo.

Keilka pa etakso na határi, gde ga prejk szprávajajo zgóbi, závilejnye szvoje, ár ga sztrazsájo dolisztroj. Csi pa ga tej vu rouke dobij, te ga vu venuz lúcsio i po dugsz mrobsziv tudi nazaj vu rojsztno domovino od-poslejo, gde rávno tiszti surc saskanayega, jak ke vise zsc práv-leno.

Jeil sze mi z-ete pôlde nememo-vesti? Kak vnogu nasi szlovenski bratov je tudi vu tágsem mislejny, gda misterno sztou, ali znábidli pár jezero dollárov má, szi sze na tou misli, ka de vu súťaéri kráj sou, ár de ztej pej-ne tan lezzej zisivo.

Etakso sze nájves krát preveč kvaničo, ár szi nezmisičio na tou, ka tam kej od níkej ne-de slo, szamo vskazi dén vkrav; tak velikoga kotla pa nega z ste-roga bi voda nej szvaljila naj hár szamo po rejtke klopicaj esvípi-zsnyega, esí ga niscse nede dolej-vao.

Na cto gledoues mámo zisivo pôlde pred szebom, ár statistikou je vopokázala, ka z tej po szkrivni potáj notri prijáti námen' ues-zzo vu ednom porednom procenti zse bili eti, szamo rávno eto ne-premisleno racunauy e ja jas-nadignalo na tou, ka szo pred pár lejmi domou odliši, od sterec pa

SZLOVENSKA LEJPA KRAJINA

Szlovenská lejpa krajina,
Dom ocsákov moji:
Nigdár nebos pozáblena
V dújsi szinou tvoji.
Bár mi dalecs szmo od tebe,
Sztebom zato je Boug nebe,
Neveagaj vu boji!

Zraka - szrd je vklup te zinouzs-dzso,

Tak szi, kak sztritna;
Bics boszi te székja grozno
Sztára domovina!
Kuga, tocsa te je zbijla,
Ka bos jejla, ka bos bija?
Nema kruha, vina,

V goulou kuesi szí miszlis zdaj
Na vremenna bláza:
Kraviec? — nevejs, ka, ka diaj!
Párma, klej je prázna.
Zsebka? — dha ti nezakriva,
Mosnya? — ah! — ti je peszhiva!
Tú je zima mrázna!

Jeli vesíkac sze, ka zime
Eti sztrastu mráki
Minjó i "ponalad" pride
V milécsnom szuncu tráki?
Ocsa nas! Ti nyej pomagaj!
Nigdár vecs jo ni neszágaj
Z sztrasmimi obliká!!

P. S.

Nepozábe szi pristelati Szlovenská Novine! Té novine pri ednoj szlovenskoy hizs ineszmijo faliti.

CSTIMO SLOVENSKE NOVINE!

MAJESTIC HOTEL
William Huk

Lasznik
600 E. 3rd Street
BETHLEHEM, PA.
Phone 3974



SZLOVENYE!

Vu potrejbsini icestie gori John J. Bartosa Real Estate and Insurance. Nyegova officia ja vu Wilbur Trust Bank.



TO JE EDNA GASZA (BANK) GDE SZE SZLOVENYE POSTENO VÖBSZLÜSZAJO.

Dobro pazite na
eto meszto pri-
sesztni keden!

CSTIMO SLOVENSKE NOVINE!

Hizse, farme szlovenye nájráj kúpujejo od A. E. Calloneja
E. 4th Street Bethlehem, Pa.

John Zakócsi

408 E. 3rd St.
BETHLEHEM, PA.

Zsonyegovin gvantom te náj
bole zadovolni.

Zgubleni

Eden jágerszki pesz
bejli, pa velke zsúte
lise má poszbeli.
Prosím vász, csi ga najdete,
z-glászte na efe átressz:

H. P. Snell

637 Atlantic St.
Bethlehem, Pa.

OPOMINANYE!

SZLOVENC!

Trno doszta tákki lüdi jeszte, steri bole vörjejo vu tákki petleria, steri od hizse do hizse idej i neszéjo vrásztyo na trzstvo, liki pa vörjejo vu rédnu tak zváni patent vrászta apothekaj. Tej lúdjé, steri vu tom petleria vörjejo, szi na tó nevejo zmiszli, ka jazet petler dnesz eti i na drugi dén je zse vu drúgom várasi.

Tak komi je potrejbsina na rédnu tak zváno patent vrásztyo, tiszt szé naj obrné ponyé vu rédnu meszto i tam tudi dob iréndu blago za rédnu cejno.

Szakási szlovenec sto kmeni pride po kaksekoli blago, jazs nyega i nyó rédnu vó obszlüssim.

George Ezsol
855 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

Prej od Vogrszke R. Kat. Cérkvi.

Opominanye! Szlovenci!

Hizse i Farme Odávan

Tak csi szi scséte kúpiti hizso, farmo, ali kaksekoli drúgo meszto za trzstvo pride kmeni. Man meszta za szaks fele trzstva, tak tudi csi je komi potrejbo hotel meszta naj sze obrné kmeni.

NOUVE HRAME GORI POSZTÁVLAM

Növe hizse gori posztavlam po náj falejsoj cejni. Tak csi vám je potrejbo na peneze, ka szi scséte hizso kúpiti, ali jo cimprati pride kmeni.

SIFKÁRTE ODÁVAM

Na náj bökse lénije i hajóve sifkárte odávam i szprávlam. Kogakoli vu súťaéri kráj szprávam na náj böksem hajóvi.

Tak tudi peneze posilam komakoli po náj bole rédnoj száldenésnyo-cejni. — Szakási fele dela vám oprávím znáj véksov pazlivosztyov.

Louis Berger

R. F. D. No. 4,

ALLEN TOWN, PA.



Národní Szokolov Mladénci do po vűzmi, áprilisa prve dni vu Quinn School-i edno lejpo spilo dávali naprej, za stero sze zse escse rodni národi tüdi brigajo.

NAZNÁNYE

Szlobodna Reics Reditelszto, szpostenym naznánye dá cstejsem, ka ki szi scsé zapovedati Szlobodna Reics novine, naj szi je száksz zapovej i rendelije pri tej odzpodni imenívani ZAVÚPAVNÍKAJ. Tak csi szi ki od kaksega drigoga csloveka novine rendeluje, sterga csloveka iména nega vu nasi zavúpavnikaj serégi, za tákse naprej plácsilo szmo mi nej odgovorni.

Opomínamo száksega szlovence, ka naj szi száksz szigdár te nyugto proszi, gda na novine naprej plácsa, tak csi bi jo nyemi pozáva nas zavúpavnik dati.

Tó je zdaj száksega nasega zavúpavnika imé i átresz:

Palmerton, Pa.
DONCSEZ JOZSEF

New Brunswick, N. J.
FLISZÁR IVÁN

Newark, N. J.
MEKICS JOZSEF

Perth Amboy, N. J.
KARDOS IVÁN

Elizabethport, N. J.
GOMBOCZ FERENCZ

Allentown, Pa.
BERGER LAJOS

Pageton, W. Va.
TÖRNAR JOZSEF

PRVO SZLOV.
BRATOVCSINE BE-TÉZSNE PCMAGA-JOCSE DRÚSTVO
VU AMERIKI.

Csesznicke Maternoga Drústva
vu 1929. Leti.

Predsednik, Stephen A. Stratuz,
Szekretár, Stephen Perja
Podsednik, George Doncsecz,
Pejneznik, J. J. Kertsmár,
Notáros, John Koczen
Paznik, George Konkolies, Jr.
Racsuné Poglédajoci,

Frank Leposa.
John Kousz,
i Lajos Fliszár.
Zvôntoga
12 Direktorov.

BALLEK'S HOTEL

Gde sze dobijo
HIZSE, ZA VÓDATI,
na dni, ali kedne,

Stephen Ballek
Lasztnik

501 E. 4th Street
Bethlehem, Pa.
PHONE 478

SZLOVÉNCI

Gda de vam potrejno na vlaszé rejzanye poiscsite mené gorj jasz vam vszigidar dobro delo naprávim.

MIKE MERKLIN
615 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Vsz szlovenszke nase brate i szestre, kém szmo prvo numero Szlovenszki Novin poszali, z-lubnosztjov prossimo: naj plácsoso naprej i naj kakt je mogoucstti notri poslejo Naprej plácsilo na nase novine. Naprjeplácsila summa je \$1.50 na edno cejlo leto.



Influenza escse itak pobéra
áldove med lüdsztrvm. Vsak
sze hábjai od toga nezselenoga
gouszta!

PRISESZTNI KEDEN ETI EDNA JÁKO OD-LICSNA PRIPOVEJSZT BODE ZACSNEYNA VU VERSUSI. PAZITE NA TOU!

KNIGE

POPRÁVLAMO I ZVÉZSEMO

TAK CSI MÁTE KAKSEKOLI SZTÁRE REZI TÁBLOV KNIGE, NELÜCSTE JE TÁ, NEGÖ JE PRINESZTE VU SZLOBODNA REICS STAMPARIJO, INO VÁM MI NAPRÁVIMOO NANYÉ NOUVE TÁBLE I VÁM JE Z-NOUVA ZVÉZSEMO.

SZLOBODNA REICS STAMPARIJA GORI ZEME SZÁKSE
ZA STAMPANYE VALON DELO.

KAKSEKOLI STAMPARSZKO DELO GORI ZEMEMO I JE VU NÁJ LEPSO FORMO ZGOTOVIMO ZA NÁJ BOLE RÉDNO CEJNO.

Szlobodna Reics Stamparija
720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

SZLOVENSZKA
LEJPA KRAJINA

Szlovenska lejpa krajina,
Dom ocsákov moji:
Nigdár nebos pozáblena
V díjsi szinou tvoji.
Bár mi daleco szmo od tébe,
Sztembom zato je Boug nebe,
Nevcagaj vu boji!

Zráka szrd je vklup te zmouzs-dzso:
Tak szi, tak sztritna;
Bies bozsi te szejka grozno.
Sztára domovina!
Kuga, tocsa te je zbijla,
Ka bos jelja, ka bos pijla?
Nema krúha, vina.

V gouljo kucsi szi miszlis zdaj
Na vrejmena blázna;
Kravici?—nevejs, ka, ka daj!
Párma, klejt je prezna.
Zsebka?—dma ti nezakriva,
Mosnya?—ah!—ti je peszna,
Tü je zima mŕazna!

Jeli veskás sze, ka zime
Eti sztramsi mráki
Mnéjo i "pomlad" pride
V mláescnom szuncu tráki?
Ocsa nás! Ti nyej pomágaj!
Nigdár vces jo ni neszajaj
Z sztrasnimi obláki!!

P. S.

ZDRÜZSENI DRZSÉL
—o—
Fundamentálni zákoni (tövény) szo nájopravni vu edni Pennsylvaniiski novinai prisl na szeklesco 1787 ga leta szepetembra 19-ja dnéva.

VU FRANCUSKOM

Orsági szo nicali nájopravni tákse biecklime stere je vu eden kufer lehko szpakkiv i z-szembo nem. Vagali szo 20 fúnтов. Ali dnesz dén szes tudi vó z-nica idejo, ár francusce, zse tudi ráj na automobilaj hodijo.

BALLES HOTEL

Gde sze dobijo
HIZSE, ZA VÓDATI,
na dni, ali kedne,

Stephen Ballek

Lasznuk

501 E. 4th Street
Bethlehem, Pa.

PHONE 478

Scséte meti gvant dobro zasiti?
Pridite k szlovenszomi szabouli,

John Zakócsi

408 E. 3rd St.
BETHLEHEM, PA.

Zsnyegyovim gvantom te nájole zadowolni.

Conroy's Hotel

HIZSE ZA VÓDATI,
na dén, ali na keden.

JOSEPH BALLEK

Lasznuk

701 Evans Street
SO. BETHLEHEM, PA.

Telephone 341

Vsze szlovenszke nase brate i szestre, kém szmo prvo numero Szlovenszki Novin poszali, z-lubnosztov prozimo: naj plácsajo naprij i naj kak je mogoncse tudi notri poslejo Naprej plácsila summa je \$1.50 na edno cejlo leto.

KA NAJ MLÁJSI CSTEJO PRISESZTNI KEDEN

Z-pámetjov vecs oprávis, kak
z-mocesjouv.

Nigda szvejta, zse znábitdi trino dývno, je zisivo na szvejti eden szromák cslovek. Tak velki szromák je ojo, ka je nej meo drigo, kak edno malo kueso, nikse falájeske zemlé, pa dvey kraci. Zvón toga pa eden poreden serec decé.

Vu jeszénskom vrejmeni je bilov; gda edno gojido to szromák napresé szvojivo dvey kraci, vlascuugo na konci, plág na na vlaesci polozivsi sze je napouto na eden falájesel szvoje zemlé, naj jo gororizé i poszja, ka szi donok zadeco nikse falájeske kruha pripojova.

Dalecs je bila t azemla (ár szromák miti zemlé nema pouieg) po ednoj goussei je mogao prejk idti. Kak ide i kracive z bicsom pomali hajszka, nyemi je niksi csidén glász vdaro vu vúha: nikse mmruryane i nikse eviljénye. Hejnya z kramavi ino sze je vu tiszti kráj zgledno, od ste ree je té nepoznani glász sou. Nagne sze naprávo, nagne sze na lejvo, dolipokuci, na prsze sze oprávi, naj kak nájbole vidi.

Ednouk sze je szamo zacsno tak ponávadi, prevecs glász szmejati. Ka miszlite, ka je vido, zakajsze je szmejao? Vido je, ka sze eden velki-velki medved z ednim malim závcom tam szkubé. Medved je mmrmao, te závec pa evjlo, gda ga je zgravo i zacsno trigtati. Sziro mak cslovek je nika nej pravo, szamo sze je etak miszlo: No ti grdi cota szasi medved tu bogme tebi ve liko diko neprineszé, ka sze z edním szlabin závceskom szprávas! Idi, pasze szprahaj z vukom, oli z oroszlámon. Medved sze ednouk tam na proti szromáki zgledne, na steru sze je szropán tudi na szvoje delo napouto.

Kak na nyivo pride tak sze je koj zaesno k-orányi. Ali komaj sze je ednouk-dvakrat obnyo, gda sze medved ta posztávi knyemi ine nyemi právi: "Hejnyaj szromák cslovek z delom, ár je vdárla tvona szlejdyna vúha, zdaj te pojem z tvojimi kraciem vanci myavkape."

Szromák cslovek sze je do díuse presztráso i nití je nej vúpavo ditati, zakoj je medved tak nez onleni, ki nyega zdvi sesé poszeti, vejnu szta do eti inno vu dobroru prijátelsztyi sziveva i medved je nigdár nej probao sze ga nití teknoti, gdekolik sza szerecsala.

Medved vidivi szromáka éto csidívanye, nyemi je pravo: Vidis szromák cslovek, jasz szem tebé, nigdár nej bantluvo do eti ma, zato, ár szi sze poszteno opónosáho; áli toga spottivo gya szmehja ti nikak nemire odpisztíti, steroga szi dnesz mené vidoucs vesino. Odpúscsese nega, priprávlaj sze na szmrt!"

Szromák cslovek sza na pamet prisli nyegova deca i miszloszje: "Sto de mojo deca poc-tom-toga hráno, sto de nyim priprávlao falájeske kruha, gda men vcecs nede?" Gde vzemojno mlechko, esli kráv vecs tudi nedo meli?" Gda nyemi je tá miszel prejk bejzsala po dísi, tak i dolipokleko i proszo medveda, ka est je zse tak, ka nyemi nikak nemire odpisztíti, nai donok do vécsera csáka, pokécs szi on té falájesek zemlé zorj poszja, naj nyemi za desco dojok niksi mádieski kruh pripraszte.

Medveda szo ete reaci na nícelko potisale, z-zadovolnosztouj

je je poszlhuno i právi: Dobro je nromák, cslovek, posznam te do vécsera, ali te le zácravami

vred neszmeleno pojén. Z tém je medved odisao nazávu gou-

eso, szromák cslovek je on zsa-

losztno dale delo.

(Nadaljávanye prisesztni kedem)

VÖ JE POKÁZANO

—o—

Ka vu Ameriki vu fabrikaj delajouci zsenszék je 20 per cent tühinszke národnoszti (tákse, ka szo sze nej eti naroudile.) Tou telko zadene, ka je vszaka vu fabrikaj delajoucess 5-ta zsenszka z tühinszko országa prísl vu Ameriki. Sztáno známo, ka je vu Bethlehemi tou z-csiszta na oupan.

DEBELI CSLOVEK

NEZSIVÉ DUGO

Vö je pokázano vu statisztiki, ka szo dúsga zsitska lüdjé szkoro brez vójemánya na vélse szitri nej debei.

Tak esli duro seszmo zsveti sze neszmimo gorikrniti.

Nepozáble szi pristelati Szlovenszke Novine! Té novine pri ednoj szlovenszkoj híz inc-

Szlovenszki Szódás

RÉDI VSZE FELÉ SZÓDER PA NÁJBOGSI
SZEZLER.

CSI VAM JE POTREJBNO NA DOBRO
PÍTVINO, OBRNTE SZE NA ETE ÁTRESZ:

Frank Banko

806 E. 4th St.
Bethlehem, Pa.
Telephone, 1609



Sheriff Wanamaker ORCHESTRA

Edna jáko poznána i zmamenita banda, stera de februára 9-ga vu polskom halli spila na ednom báli:

Dobro pazite na
eto meszto pri-
sesztni keden!

Yeli máte (ka bi nej meli vejm vszli mámo) vu szlárom kraj roditel, rödbino, ali dobro szpoznané?—Plácsajte nyim naprej na Szlovenszki Novine ár bi oni trno radi znali, kak nasztsik teesé eti vu Ameriki. Za té cil szo pa ete novine jáko prijete, ár od vszákoga naszga gi-banya, od vszákoga naszga veszeljá, ali szaloszti vszaki kedem verno, raešun dájo.

MAJESTIC HOTEL
William Huk

Lasznuk
600 E. 3rd Street
BETHLEHEM, PA.
Phone 3974

SZLOVÉNCI

Gda de vam potrejno na vlaszé rejzanye poisecite mené gori jasz vam vszigidar dobro delo naprávim.

MIKE MERKLIN

615 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Zgűbleni

Eden jágerszki pesz
bejli, pa velke zsüte
lise má poszbi.
Proszim vász, esli ga najdete,
z-glászte na ete átressz:

H. P. Snell

637 Atlantic St.
Bethlehem, Pa.

SZLOVENCZI!

Csi máte kakso szilno pout zazovte na
ZELKOV TEKSZI, steri vász, náj bougse
vő obszűzsi tak vudné, kak na noucs.

ZELKO'S TAXI

601 Evans Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 678